

V Ý R O Č N Í Z P R Á V A

Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s.

2006

A N N U A L R E P O R T

The Lower Morava Biosphere Reserve

Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s.

Národních hrdinů 23, 690 02 Břeclav

info@dolnimorava.org, www.dolnimorava.org

V roce 2007 zpracoval Jan Machovský, info@machovsky.cz, www.machovsky.cz

DOLNÍ MORAVA
biosférická rezervace

Vážení přátelé,

rok 2006 byl v krátké historii Biosférické Rezervace Dolní Morava i naší obecně prospěšné společnosti (OPS) významným nejen šíří spektra aktivit a úspěšnou realizací náročných projektů, ale i tím, že většina činností byla zajišťována vlastním odborným týmem zaměstnanců, který nyní pracuje v tomto profesním složení: lesní inženýr, zemědělský inženýr, krajinná inženýrka a ekonom. Doplnění a oborová specializace, stejně jako spolupráce s mnoha subdodavateli, byla nutná k řízení velkých projektů a ke zvládnutí jejich náročné administrace. Po odborné i personální stránce je OPS připravena zajistit další rozvoj společnosti a přispět k naplňování dlouhodobých vizí rozvoje celého regionu.

K nejvýznamnějším projektům, které jsme zahájili v roce 2006, patří zpracování Management-plánu pro Lednicko-valtický areál. Jedná se o zásadní koncepční materiál pro řízení památky zapsané na seznam světového dědictví UNESCO. Úkol je o to těžší, že v České republice neexistuje žádný vzor pro takové dílo a je nutné v mnoha směrech vycházet pouze ze zahraničních materiálů a vlastních představ o podobě koncepčních směrů v řízení této jedinečné památky. Práce je specifická i počtem externích spolupracovníků a oponentů. Ve vzájemné shodě s představiteli

Jihomoravského kraje, členy mezioborové skupiny pro LVA, územním odborným pracovištěm Národního památkového ústavu v Brně a zástupci mikroregionu LVA je naším cílem vytvořit koncepční materiál, se kterým se ztotožní představitelé samosprávy, institucí i obyvatelé regionu.

V roce 2006 jsme zahájili či dokončili další důležité projekty. Mikulovsko má v současné době naším přičiněním kvalitní krajinný plán, který je zásadním podkladem pro následné projekty, řešící revitalizaci a pozvednutí významu historicky cenné krajiny na hranici mezi Mikulovskem a rakouským Falkensteinskem. Obec Rakvice má díky iniciativě OPS zpracovanou studii optimálního využití zemědělské krajiny, jako důležitého odborného doporučení pro připravované komplexní pozemkové úpravy. V lužních lesích Podluží dokončujeme rozsáhlý projekt likvidace starých ekologických zátěží po těžbě ropy a zemního plynu. Projektem Rozvoj šetrné turistiky na Soutoku jsme vytvořili prostor pro probíhající důležitou diskusi na téma rozvoje a podpory vybraných turistických aktivit na Břeclavsku a Lanžhotsku. Řada připravovaných projektů vychází z podnětů a doporučení právě tohoto projektu.

Vydali jsme zajímavé tištěné osvětové a informační materiály, vydání dalších připravujeme. Průběžně aktualizujeme naše internetové stránky, které jsou navštěvovány stále častěji.

Velmi cenná je rozvíjející se podpora našich aktivit na smluvním základě, prostřednictvím sponzorství od podnikatelských subjektů. Této partnerské spolupráce si velmi vážíme, neboť je důkazem, že se nám daří přesvědčovat o účelnosti finanční podpory našich aktivit, které důsledně zaměřujeme na řešení konkrétních problémů v krajině. Rok 2006 byl naplněn prací a aktivitami, které pravidelně hodnotily a prověřovaly orgány společnosti – správní a dozorčí rada, odborníci z vědecké rady a jiné, mimo OPS stojící, instituce. Úspěšnost společnosti, potvrzená výrokem auditora, je dílem i dodržování přísných pravidel týmové dělby práce a osobní odpovědnosti.

Děkuji všem spolupracovníkům, partnerům a příznivcům, kteří se spolu s námi snaží o naplňování ušlechtilých myšlenek UNESCO a biosférických rezervací a přispívají tak k rozvoji nejen oblasti naší Biosférické rezervace Dolní Morava, ale celého krásného regionu jižní Moravy.

Jan Vybíral, ředitel společnosti, únor 2007

Dear friends,

The short history of the Lower Morava Biosphere Reserve, Public Benefit Corporation (PBC), saw 2006 as a year notable not only for the range of activities and the successful completion of demanding projects but also for the fact that most of its activities were managed by its own professional team of employees which at present includes a forest engineer, engineer of agriculture, a landscape architect and an economist. In order to manage major projects and their complex administration we had to complement our team of experts and to work in partnership with a number of sub-suppliers. The Lower Morava Biosphere Reserve and its expert staff are prepared to safeguard the corporation's further development and to help envisage and implement the long-term visions of the development of the entire region.

One of the most important projects we launched in 2006 was the design of the Lednice-Valtice Landscape Area's Management Plan. It is a key concept material designed to manage a UNESCO-listed World Heritage Site. Our task was made even more challenging by the fact that there is no blueprint for such a plan in the entire Czech Republic. Consequently, in many respects we were obliged to draw on foreign materials and our own ideas about concept directions in the management of such a unique monument. This work is characterised by the large number of external workers and external advisors. In accordance with representatives of the South Morava Regional Authority, members of the interdisciplinary group for the Lednice-Valtice Landscape Area (LVLA), the regional office of the National Institute for the Protection and Conservation of Monuments and Sites in Brno and the representatives of the LVLA micro-region we have agreed to draw up a concept material which would be acceptable for the authorities, institutions and also for the region's inhabitants.

In 2006 we either launched or finished a number of other important projects. Our work has allowed the Mikulov district to adopt a high-quality landscape plan which is a key material for future projects focusing on the restoration and enhancing the importance of a historically valuable landscape bordering the regions of Mikulov and Austrian Falkenstein. Owing to the initiative of PBC, the municipality of Rakvice can draw on a study of the optimal use of agricultural landscapes. It will work as an invaluable source of professional benchmarking and recommendation for planned complex land consolidation. In the floodplain forests of the Podluží region we are about to complete an extensive project of old ecological burdens disposal after oil and gas extraction. Our project called 'The Development of Sustainable Tourism at Soutok' has provided the necessary space for ongoing key discussions about the development and support of selected tourist activities in the Břeclav and Lanžhot districts. A number of projects, which are being prepared, draw on the suggestions and recommendations initiated by this very project.

We published interesting publicity and information material and the publication of further literature is underway. We regularly update our web-site, which enjoys an increasing number of hits.

We can also pride ourselves on the developing support of our activities on a contractual basis through sponsorship by business entities. We highly appreciate this partner co-operation as it attests to the fact that we manage to persuade companies about the expediency of their financial support of our activities which are consistently designed to solve specific problems in the landscape.

2006 was a year filled with work and activities which were reviewed and examined by a number of bodies - the Boards of Directors and Trustees, experts from the Scientific Board, as well as other institutions outside the Public Benefit Corporation. The Lower Morava Biosphere Reserve, Public Benefit Corporation owes its success, which was confirmed by Auditor's Report, to strict adherence to teamwork and clearly defined personal responsibilities.

I would like to express my thanks to all our fellow workers, partners and supporters, who together with us are striving to make the noble ideas of UNESCO and Biosphere Reserves become a reality and in this way contribute to the development of not only the Lower Morava Biosphere Reserve, but also to that of the entire beautiful region of South Moravia.

Jan Vybíral, Managing Director, February 2007

Biosférická rezervace Dolní Morava, o. p. s.

Sídlo: Národních Hrdinů 23, 690 02 Břeclav
Identifikační číslo: 269 38 171
Právní forma: Obecně prospěšná společnost

Poskytované obecně prospěšné služby:

1. organizační, institucionální, věcné a personální zajištění činnosti Biosférické rezervace Dolní Morava jako součásti Světové sítě biosférických rezervací UNESCO
2. účast na aktivitách, týkajících se BR Dolní Morava, včetně koordinace těchto aktivit mezi orgány státní správy, orgány zájmové a územní samosprávy, zájmovými sdruženími, výchovnými a vědeckými institucemi, podnikatelskými subjekty, veřejností a dalšími subjekty
3. účast na zprostředkování a poskytování poradenských, finančních a koordinačních služeb, týkajících se BR Dolní Morava a jejího rozvoje, v souladu s pravidly UNESCO o Světové síti biosférických rezervací
4. zajišťování vzniku, rozvoje a průběžného doplňování otevřené informační databáze o BR Dolní Morava a o vědeckých, podnikatelských a rozvojových aktivitách, souvisejících s územím nebo existencí BR Dolní Morava
5. účast na vydávání periodických a neperiodických publikací a sborníků, včetně publikací informačních a metodických, tištěných, elektronických, filmových a multimediálních a jejich prezentaci, šíření a prodeji
6. účast na výchově a vzdělávání veřejnosti, osvětové činnosti a výchově a vzdělávání mládeže a spolupráce s organizacemi mládeže, v duchu zásad trvale udržitelného způsobu života, a zejména ochrany přírody a krajiny a racionálního hospodaření s přírodními zdroji
7. zajišťování činnosti informační kanceláře pro veřejnost
8. účast na pořádání a organizování vědeckých konferencí, besed a školení a výstav týkajících se BR Dolní Morava
9. zřizování a správa modelových objektů
10. zajišťování mezinárodní spolupráce ve věcech týkajících se BR Dolní Morava a Světové sítě biosférických rezervací
11. podpora a prosazování aktivit, směřujících k hospodářskému a demografickému rozvoji BR Dolní Morava a regionu
12. zajišťování zprostředkovatelských a mediačních služeb při sporech a konfliktech souvisejících s existencí a činností BR Dolní Morava

Všechny činnosti v roce 2006 byly v souladu s akčním plánem 2005–2010 a se schváleným ročním plánem pro rok 2006.

Lower Morava Biosphere Reserve, Public Benefit Corporation

Domicile: Národních Hrdinů 23, 690 02 Břeclav
Identification number: 269 38 171
Legal form: Public Benefit Corporation

Provided public-benefit services:

1. organisational, institutional, material and personal securing of the Lower Morava Biosphere Reserve activities as part of the world-wide UNESCO Biosphere Reserve network
2. participation in activities relating to the Lower Morava BR, as well co-ordinating such activities with state administration bodies, municipal authorities, interest groups, educational and scientific institutions, companies, the general public and other bodies
3. participation in mediating and providing advisory, financial and co-ordinating services which relate to the Lower Morava BR and its development, in accordance with the UNESCO regulations on the Biosphere Reserve world-wide network
4. safeguarding the commissioning, development and regular update of an open information database of the Lower Morava BR and of the scientific, economic and development activities relating to the area or existence of the Lower Morava BR
5. participation in publishing periodic and non-periodic materials and proceedings, including information and methodological publications (printed, electronic, audio-visual and multi-media ones), as well as their presentation, distribution and sale
6. participation in educating the general public, further education and training of young people, co-operation with youth centres in a spirit of promoting the principles of sustainable way of living, in particular those of nature and landscape conservation and rational management of natural resources
7. providing information services for the general public
8. participation in organising conferences, forums, training and exhibitions relating to the Lower Morava BR
9. establishment and management of model objects
10. organising international co-operation in matters relating to the Lower Morava BR and the World Network of Biosphere Reserves
11. promoting and enforcing activities aimed at economic and demographic development of the Lower Morava BR and the entire region
12. providing mediatory services in cases of disagreements and conflicts relating to the existence and activities of the Lower Morava BR

All the activities in 2006 were in accordance with the 2005–2010 Action Plan and the statutory annual plan for 2006.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI

ORGANISATION STRUCTURE OF THE CORPORATION

Správní rada / Board of Directors

Předseda správní rady / *Chairman*: Libor Opluštil
1. místopředseda správní rady /
Vice-Chairman: Jiří Matuška
2. místopředseda správní rady /
2nd Vice-Chairman: Libor Kabát
Členové / *Members*: František Fabičovic
Michal Hrib
František Hrnčář
František Komárek
Ladislav Sečkář
Petr Žluva

Vědecká rada / Scientific Board

Předseda / *Chairman*: Petr Kučera
Členové / *Members*: Antonín Buček
Jiří Danihelka
Petr Dorda
Josef Chytil
Václav Jelínek
Jaromír Míčka
Milada Rigasová
Jiří Sedlo
Jiří Schlaghamerský
Ilja Vyskot
Karel Zlatuška

Dozorčí rada / Board of Trustees

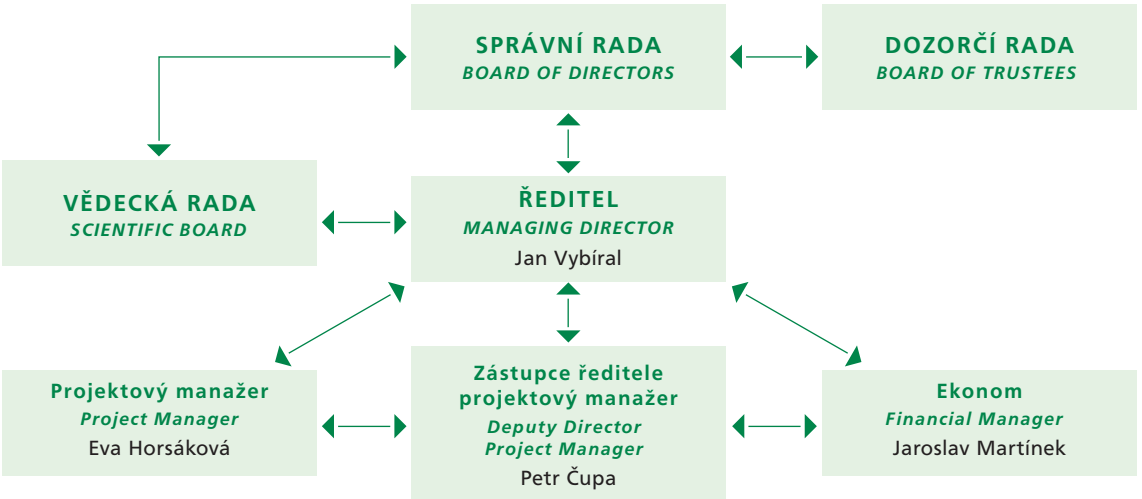
Předseda / *Chairman*: Pavel Kotásek
Členové / *Members*: Petr Dolejský
Viktor Beran
Tomáš Blaha
Mojmír Vlašín
(do června 2006/ *until June 2006*)
Vilém Vyhnálek

Zakladatelé / Founding members

Lesy České republiky, s. p.
Forests of the Czech Republic, State Enterprise
Moravské naftové doly, a. s.
Moravské naftové doly, a. s.
Okresní hospodářská komora Břeclav
District Chamber of Commerce Břeclav
Česká republika, jednající Ministerstvem životního prostředí
Czech Republic represented by the Ministry of the Environment
Český svaz ochránců přírody
Czech Union of Nature Conservationists

V roce 2006 se správní rada sešla pětkrát, dozorčí rada dvakrát a vědecká rada jednou.

In 2006 the Board of Directors met five times, the Board of Trustees had two meetings and the Scientific Board met once.

VÝZNAMNÉ AKTIVITY V ROCE 2006

IMPORTANT ACTIVITIES IN 2006

Zasedání pracovní skupiny pro biosférické rezervace Českého národního komitétu programu UNESCO Člověk a biosféra

Ve dnech 25. a 26. dubna 2006 jsme v Lednici organizačně zajistili jarní zasedání pracovní skupiny pro biosférické rezervace Českého národního komitétu programu UNESCO Člověk a biosféra (MAB), spojené se seminářem na téma Aplikace závěrů ze zasedání EuroMAB Austria 2005 na problematiku biosférických rezervací v ČR.

Akce, kterou svolalo Ministerstvo životního prostředí, se zúčastnili nejvyšší představitelé Českého národního komitétu MAB, zástupci Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zemědělství a dále zástupci biosférických rezervací (BR) z České republiky, Slovenska a Švýcarska.

V rámci programu mělo 35 účastníků, kromě výměny zkušeností s fungováním BR v rozdílných podmínkách, možnost shlédnout lužní lesy na Soutoku a dopad jarních povodní na tuto cennou oblast v její jižní části BR Dolní Morava.

Součástí akce bylo i slavnostní odhalení nového informačního panelu o BR Dolní Morava na náměstí v Lanžhotě.

*Zasedání ČNK MAB,
pan Hrnčíř, starosta Lanžhotu
a Dr. Květ,
předseda ČNK MAB*

*Zasedání ČNK MAB,
účastníci v Lanžhotě*

Meeting of the Biosphere Reserve work group of the Czech National Committee of the Man and Biosphere UNESCO programme

On May 25th and 26th 2006 we were in charge of organizing the spring meeting of the Biosphere Reserve work group of the Czech National MAB Committee. This included a seminar on "The Application of Conclusions of the EuroMAB Austria 2005 Meeting in the Management of Biosphere Reserves in the Czech Republic".

The meeting was called by the Ministry of the Environment and was attended by top representatives of the Czech National MAB Committee, representatives of the Ministry of the Environment and Ministry of Agriculture, as well as representatives of Biosphere Reserves (BR) of the Czech Republic, Slovakia and Switzerland.

The 35 participants at the meeting were given the opportunity to exchange their knowledge of running BRs in different conditions, to visit floodplain forests at Soutok (the Confluence) and to assess the impact of spring flooding on this valuable area in the southernmost part of the Lower Morava BR.

The meeting's agenda also included the ceremonial unveiling of a new information board about the Lower Morava BR in the main square of the town of Lanžhot.

Projekt Rozvoj šetrné turistiky v oblasti Soutoku

Unikátní území Soutoku, ležící mezi Břeclaví a státní hranicí pod Lanžhotem, je součástí Biosférické rezervace Dolní Morava (UNESCO) a zčásti Lednicko–valtického areálu (UNESCO). Nacházejí se zde dvě národní přírodní rezervace, dvě lokality soustavy ochrany přírody Natura 2000 a významná obora státního podniku Lesy ČR. Oblast je zejména v posledních letech vystavena zvýšenému zájmu turistů se všemi pozitivními i negativními dopady. Proto jsme, společně s Regionální rozvojovou agenturou jižní Moravy, přišli již v roce 2005 s projektem, jehož hlavním cílem bylo předejít případnému znehodnocení této oblasti.

Byl vytvořen návrh pravidel a doporučení pro turistiky a navazující činnosti v zájmovém území, s využitím metody moderované diskuse mezi významnými vlastníky pozemků a zástupci obcí na české i rakouské straně, podnikatelskými subjekty, lesníky, státními institucemi a nevládními organizacemi. Součástí výstupů bylo i devět projektových záměrů (Návštěvnické trasy, Návštěvnické centrum SOUTOK – PODLUŽÍ, Návštěvnické programy na Soutoku, Pozorovatelný, Pohansko – Muzeum ve volné přírodě a muzeum lehkého opevnění, Lesopark Břeclav, Ekologická přeprava turistů –

ekovláček, Turistická vodní doprava, Most Hohenau – Lanžhot). Rakouským partnerem projektu byla agentura Weinviertel Management.

Jednoznačně pozitivním výstupem byla skutečnost, že všechny subjekty měly zájem na nalezení společného řešení. Projekt i spolupráce byly nakonec všemi stranami vyhodnoceny jako přínosné a bylo dohodnuto, že v dalším období budou společně realizovány některé navržené pilotní projekty, které přispějí k rozvoji regionu. OPS bude zajišťovat provázanost mezi všemi aktivitami, aby nebyl ohrožen ani stav přírody, ani zájmy vlastníků pozemků na území lesních komplexů.

Projekt byl spolufinancován z fondů Evropské unie v rámci iniciativy INTERREG III. A a z prostředků OPS, Lesů České republiky, s. p. a města Břeclav.

*Oblasti Soutoku je věnován
stále větší zájem
turistů*

*Semináře se zúčastnili
zástupci klíčových
subjektů oblasti*

Programme "Development of Sustainable Tourism at Soutok"

The unique area of the Soutok (Confluence) is situated between the towns of Břeclav and Lanžhot along the state border. It comprises a part of the Lower Morava BR and also partly reaches to the UNESCO protected Lednice – Valtice Cultural Landscape. It is made up of two National Nature Reserves, two Natura 2000 sites and an important game reserve which is managed by Forests of the Czech Republic, State Enterprise. In recent years the area has enjoyed growing tourist interest with all the positive and negative

impacts involved. Consequently, in 2005 our BR in co-operation with the South Moravian Regional Development Agency devised a project, whose main objective was to prevent possible degradation of the area.

A set of rules and recommendations for tourism was put together for the area. This was achieved by mediated discussions involving important land owners and representatives of municipalities on both the Czech and Austrian side, as well as with companies, foresters, state institutions and non-governmental organisations. The discussion led to the inception of nine project plans (Visitor Trails, Visitor Centre SOUTOK – PODLUŽÍ, Visitor Programmes at Soutok, Observation Posts, Pohansko – Open Air Museum and Light Fortification Museum, Forest Park in Břeclav, Ecological Tourist Transport – eco-train, Tourist Water Transport, Hohenau-Lanžhot Bridge). The Weinviertel Management Agency acted as the Austrian partner on the project.

An unquestionably positive outcome was the fact that each group was interested in finding a collective solution. All the parties concerned appreciated both the project and the ensuing partnership, and agreed to implement several of the proposed pilot projects designed to enhance the region's development in the future. Our PBC will safeguard the joint venture so as to jeopardize neither the environment nor the interests of individual forest land owners.

The project was partly funded by the European Union under the INTERREG III. A initiative as well as by our PBC, Forests of the Czech Republic, State Enterprise, and the town of Břeclav.

Projekt Síť informačních center zaměřených na agro-environmentální programy v Jihomoravském kraji a kraji Vysočina

Zemědělství je podnikatelskou činností s největším plošným dosahem. Utváří ráz krajiny, ovlivňuje půdu, kvalitu povrchových a podzemních vod, odtokové poměry v krajině, erozi, ekosystémy, výskyt a stav jednotlivých druhů. Zásadním způsobem také ovlivňuje demografickou a sociální situaci na venkově. Na zemědělské podnikání je také zaměřena řada podpůrných programů EU a národních programů, vyhlášených Ministerstvem životního prostředí (MŽP) a Ministerstvem zemědělství (MZe). Pro zemědělce je často obtížné se orientovat ve všech programech a to je pak příčinou toho, že zemědělská veřejnost (mimo území Chráněných krajinných oblastí a Národních parků) nevyužívá jejich potenciálu.

Hlavním cílem projektu, jehož nositelem je EPOS – Spolek poradců v ekologickém zemědělství ČR, a kterého se účastníme jako partner a zřizovatel informačního místa. Po důkladném proškolení společně poskytujeme zemědělcům a obcím komplexní informace a poradenství k programům MŽP a MZe. Zvláštní důraz je kladen na osvětu, vzdělávání

a poskytování informací zejména v agroenvironmentální oblasti, v oblasti ekologického zemědělství, nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a integrovaného vinohradnictví, v návaznosti na koncepční materiály EU, vlády ČR a krajů (www.agro-envi-info.cz).

Vedlejším cílem je zvýšit poptávku po produktech, pocházejících z produkčních systémů, směřujících k trvale udržitelnému zemědělskému hospodaření a tím vytvořit předpoklady k ekonomické úspěšnosti a rozšíření takových produkčních systémů. Doba trvání projektu je dva roky (1. 3. 2006 – 28. 2. 2008).

Projekt je financován z fondů EU v rámci Operačního programu rozvoj lidských zdrojů.

Síť agroenviinfo

Network of Information Centres Aimed At Agro-Environmental Programmes in the South Moravia Region and the Vysočina Region

Agriculture is an economic activity which has the greatest impact in terms of the areas it affects. It shapes the landscape character, influences the soil, the quality of both surface and ground water, runoff conditions in the landscape, erosion, ecosystems and the occurrence and condition of individual species. It also fundamentally affects demographic and social situations in the countryside. Agricultural businesses are funded by a number of EU support programmes as well as national programmes under the auspices of the Ministry of the Environment (ME) and the Ministry of Agriculture (MA). Farmers often find it difficult to stay abreast of the

opportunities offered by the many programmes and that is why they often fail to fully exploit their potential (with the exception of farmers from Protected Landscape Areas and National Parks).

The project is guaranteed by EPOS – the Union of Advisors in Organic Farming in the Czech Republic, and we participate in it as a partner and founder of an information point. The objective of the project is to provide farmers and municipalities with complex information and advisory services on the various programmes of the Ministries of the Environment and Agriculture. We stress the importance of public education, training and providing information in the fields of the agro-environmental sphere, organic farming, bio-degradable waste disposal and integrated viticulture in association with the concept materials of the EU, the Czech government and individual regions (www.agro-envi-info.cz).

The project's secondary objective is to boost demand for products coming from production systems promoting sustainable farming and thus eventually create conditions for economic viability and expansion of such production systems. The project's length is two years (1. 3. 2006 – 28. 2. 2008).

The project is funded by EU funds under the Operational Programme For Human Resource Development.

Projekt vzorového polyfunkčního objektu Allahovy rybníky

Allahovy rybníky, nebo také Allochy, je souhrnný název pro soustavu bývalých lichtenštejských rybníčků na Valticku, na kterých v roce 2000 realizoval státní podnik Lesy ČR revitalizační práce. V rámci investice byly obnoveny čtyři zaniklé rybníčky o celkové ploše 4,2 ha. Revitalizace vzbudila u odborné veřejnosti rozporuplný ohlas, protože byl v této lokalitě zaznamenán výskyt některých chráněných druhů, zvláště pak rostlin (nejvíce diskutovaná byla protěž žlutobílá – *Pseudognaphalium luteoalbum*).

Cílem tohoto projektu, jehož jsme byli nositeli, bylo zjištění skutečného stavu lokality pět let po provedeném zásahu, vyhodnocení vlivu revitalizace na populace rostlinných a živočišných druhů, sumarizace výsledků sukcesního vývoje od roku 2000 do roku 2006, soustředění fotodokumentace a shromáždění historických podkladů o vzniku a historii této rybníční soustavy.

Řešitelský tým jsme sestavili tak, aby sledované charakteristiky podaly co nejucelenější obraz lokality o čemž svědčí zastoupení odborníků: RNDr. Štěpán Husák (botanika), RNDr. Jiří Heteša (hydrobiologie), RNDr. Ivo Sukop (hydrobiologie), RNDr. Petr Macháček (ornitologie), RNDr. Svatopluk Bílý (entomologie), Otakar Pražák (batrachologie), prof. ing. Alois Prax (hydropedologie), Prof. ing. Václav Tlapák, CSc. (revitalizace a vodní stavby), a RNDr. Jaroslav Pro-

kop (revitalizace a vodní stavby), PhDr. Emil Kordiovský (historie), Mgr. Milada Rigasová (historie), ing. Jan Machovec (krajinařské úpravy), RNDr. ing. Jaroslav Rožnovský, CSc. (klimatologie), Dr. ing. Michal Hrib (ediční práce, lesnictví). Za BR Dolní Morava, o.p.s., projekt koordinovali ing. Jan Vybíral a ing. Petr Čupa.

Provedenou revitalizaci zhodnotil řešitelský tým jako dobrou. Údajné zničení populace protěže žlutobílé (*Pseudognaphalium luteoalbum*) nepotvrdilo ani pozorování z roku 2001, ani sledování v následujících letech. Z výsledků vyplynulo, že rybníky se staly významným reprodukčním a pobytovým stanovištěm, a to nejen chráněných druhů. Zásah umožnil vrácení původní pestré flory a fauny a zvýšil biologickou pestrost prostředí. Tím byla potvrzena opodstatněnost revitalizačních opatření. Vyhrnuté plochy rybníků se staly novým prostorem pro regeneraci vzácných, zejména rostlinných, společenstev. Rybníky jsou cenné výskytem lakušníku Baudotova (*Batrachium baudotii*), lakušníku Rionova (*B. rionii*), růžkatce potopeného (*Ceratophyllum submersum*), šáchoru Micheliova (*Cyperus michelianus*) či protěže žlutobílé (*Pseudognaphalium luteoalbum*). Z cenných druhů ptáků na této lokalitě hnízdí především lyska černá (*Fulica atra*) a potápka malá (*Tachybaptus ruficollis*). Všichni odborníci se shodli na nutnosti údržby celé lokality, spočívající zejména v kosení lučních částí, odplevelování a odstraňování náletů ruderalní vegetace a dřevin, např. akátu.

Projekt byl financován Grantovou službou LČR.

"Allahy Fishponds" Model Poly-Functional Object

Allahy, also known as Allochy, is a general name for the network of former Liechtenstein fishponds in the vicinity of the town of Valtice where the Židlochovice Forest Enterprise carried out restoration works in 2000. In the course of these works four defunct fishponds covering the total area of 4.2 hectares were restored. The restoration provoked mixed reactions among experts, as several protected species had been monitored in the site, among them many plants (the most discussed one being Jersey Cudweed – *Pseudognaphalium luteoalbum*).

The objective of this project, whose guarantors we were, was to determine the real status of the site five years after the work was carried out, to assess the impact of restoration works on plant and animal populations, to summarize results of succession development from 2000 to 2006, to gather photographic documentation and historical records on the origins and history of this fishpond network.

The working party was set up in a way which would allow us to get the most comprehensive picture of the site as possible through the monitored characteristics. The following team of experts attests to this effort: RNDr. Štěpán Husák (botany), RNDr. Jiří Heteša (hydrobiology), RNDr. Ivo Sukop (hydrobiology), RNDr. Petr Macháček (ornithology), RNDr. Svatopluk Bílý (entomology), Otakar Pražák (batrachology), prof. ing. Alois Prax (hydropedology), Prof. ing. Václav Tlapák, CSc. (restoration and warer works), RNDr. Jaroslav Prokop (restoration and water works), PhDr. Emil Kordiovský (history), Mgr. Milada Rigasová (history), ing. Jan Machovec (landscaping), RNDr. ing. Jaroslav Rožnovský, CSc. (climatology), Dr. ing. Michal Hrib (editorial work, forestry). The project was co-ordinated by the Lower Morava BR represented by ing. Jan Vybíral and ing. Petr Čupa.

The team assessed the implemented restoration as good. The alleged destruction of the Jersey Cudweed (*Pseudognaphalium luteoalbum*) population proved to be unfounded both in the course of monitoring from 2001 and in monitoring in the following years. The assessed results revealed that the fishponds had become a significant reproduction and stop-over site for many species, not only protected ones. The restoration works facilitated the return of original diverse flora and fauna and enhanced the biodiversity of the site. This justified the use of restoration works. The dredged fishponds have become a new habitat predominantly for the regeneration of rare plant species. The fishponds have become valuable because of the occurrence of *Batrachium baudotii*, *Batrachium rionii*, Tropical Hornwort (*Ceratophyllum submersum*), *Cyperus michelianus* or Jersey Cudweed (*Pseudognaphalium luteoalbum*). Among the valuable bird species which nest in the site we can find Eurasian Coot (*Fulica atra*) and Little Grebe (*Tachybatus ruficollis*). All the experts agreed that it is necessary to maintain the entire site, which involves scything the surrounding meadows, weeding out and removing natural seeding of ruderal vegetation and tree species, e.g. robinia.

This project has been funded by the Grant Service of the Forests of the Czech Republic.

Projekt Likvidace ekologických zátěží po těžbě ropy a zemního plynu v biosférické rezervaci Dolní Morava

Morava byla a je spojována s významnými nálezy ropy a zemního plynu. S první těžbou těchto surovin se zde začalo již na přelomu 19. a 20. století. V uplynulých sto letech prováděly různé subjekty průzkumné a těžební práce, po nichž zůstaly vrty, které nebyly vždy zlikvidovány. Tyto vrty dnes tvoří tzv. staré ekologické zátěže, které svým technickým stavem ohrožují životní prostředí.

Nejvyšším stupněm ohrožení jsou vrty a sondy nacházející se v Chráněné oblasti přirozené akumulace vod „Kvartér řeky Moravy“ v údolní nivě řeky Moravy. Právě tato oblast byla v minulosti, dávno před vyhlášením ochrany zdrojů pitných vod, předmětem těžby ropných ložisek Hodonín, Nesyt a Týnec.

Od roku 2005 proto realizujeme projekt s názvem Likvidace ekologických zátěží po těžbě ropy a zemního plynu v biosférické rezervaci Dolní Morava. Cílem projektu je zlikvidovat 15 starých sond a reliktvů po průzkumu a těžbě ropy a zemního plynu v oblasti Týnce, Kostic a Lanžhota, včetně sanace a rekultivace dotčených pozemků. Ukončení celého projektu se předpokládá v polovině roku 2007.

O finanční podporu na odstranění ekologických zátěží jsme požádali Státní fond životního prostředí České republiky, prostřednictvím kterého jsme čerpali dotace ze Strukturálních fondů Evropské unie, v rámci Operačního programu Infrastruktura – Zlepšování environmentální infrastruktury. Po celou dobu trvání projektu zajišťujeme jeho administraci.

Projekt je financován z fondů EU v rámci Operačního programu Infrastruktura.

**Likvidace ekologických zátěží po těžbě ropy a zemního plynu
v Biosférické rezervaci Dolní Morava**

 Řídící orgán: Ministerstvo životního prostředí
Zprostředkující subjekt: Státní fond životního prostředí ČR
Příjemce podpory - investitor: Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s.

FINANCOVÁNÍ PROJEKTU:

Celkové náklady:	1 480 480 EUR	41 942 000 Kč	100%
Dotace EF z OP I	1 110 342 EUR	31 456 000 Kč	75%
Dotace SFEP ČR	148 076 EUR	4 195 000 Kč	10%

Elimination of Environmental Burdens Caused by Oil and Gas Extraction in the Lower Morava Biosphere Reserve

Moravia has always been connected with important deposits of crude oil and gas. The first extraction projects were launched at the turn of the 20th century. Over the past 100 years, different companies carried out prospecting and drilling activities which resulted in drills which were not always disposed of. Nowadays, these drills represent so-called old environmental burdens whose poor technical conditions pose a threat to the environment.

The highest degree of danger is posed by drill holes and wells which are situated in the Morava Quaternary Protected Area of Natural Water Accumulation in the Morava river floodplain. In the past, long before the declaration of drinking water sources protection, this very area was subject to oil extraction in the vicinity of Hodonín, Nesyt and Týnec.

Since 2005 we have been in charge of a project called "Elimination of Environmental Burdens Caused by Oil and Gas Extraction in the Lower Morava Biosphere Reserve". The project's objective is the disposal of 15 old drill holes and relics of localization and oil and gas extraction in the vicinity of Týnec, Kostice and Lanžhot, including remediation and reclamation of sites in question. The project is due to finish in the first half of 2007.

In order to remove the environmental burdens, PBC applied for and received funding from the State Environmental Fund of the Czech Republic through which funding from European Union Structural Funds, more specifically from the Operational Programme Infrastructure, Priority No. 3 – Enhancing of environmental infrastructure. Throughout the running of the project we have safeguarded its administration.

The project is funded by the European Union Operational Programme Infrastructure.

Projekt Likvidace starých ekologických zátěží po těžbě ropy a zemního plynu v biosférické rezervaci Dolní Morava, kvartéru řeky Moravy a přiléhající oblasti

Tento projekt navazuje na projekt Likvidace ekologických zátěží po těžbě ropy a zemního plynu v biosférické rezervaci Dolní Morava.

Pokud je těžba ropy a zemního plynu prováděna v souladu právními předpisy a za dodržení nejmodernějších standardů, nepředstavuje pro životní prostředí ohrožení. Nicméně počátky těžby nebyly vůči životnímu prostředí šetrné. Těžba totiž probíhala ze sond eruptivně, tryskala z vrtu a po povrchu byla sváděna do zemních jímek. Ani pozdější technologie, použít-

vané v 50. a 60. letech 20. století, nebyly výrazně lepší. Sondy, které se často nacházejí na břehu v bezprostřední blízkosti toku řeky Moravy, mohou případnou ropnou kontaminací ohrozit vodu v řece a v přilehlých územích Slovenska a Rakouska. Část vrtů a těžebních sond, které vznikly ještě v době před vznikem společnosti Moravské naftové doly, a.s., byla v minulosti zlikvidována, ale stále dost jich zůstává nejenom v oblasti biosférické rezervace Dolní Morava, v „Kvartéru řeky Moravy“ ale i jeho těsné blízkosti. Podle studie naléhavosti řešení konkrétních zátěží, kterou Ministerstvo životního prostředí nechalo vypracovat v únoru 2003, ještě dnes existuje v naší oblasti více než dvě stě starých vrtů, které vyžadují, z hlediska významného nebezpečí pro tuto oblast, radikální řešení. Zkušenosti z povodně v roce 1997 ukazují, že většina vrtů představuje vážné ohrožení především podzemních zdrojů pitných vod pro okresy Hodonín a Břeclav.

S ohledem na možnost financování odstranění starých ekologických zátěží ze strukturálních fondů EU jsme si nechali zpracovat projekt likvidace starých ekologických zátěží po těžbě ropy a zemního plynu. Souhrnným cílem projektu je likvidace dalších 16 sond, včetně sanace a rekultivace dotčených pozemků. Realizace projektu byla zahájena a jeho ukončení se předpokládá v roce 2007.

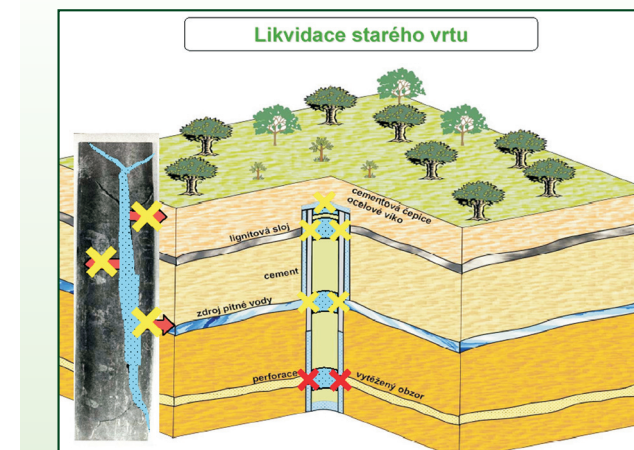
O finanční podporu jsme požádali Státní fond životního prostředí České republiky, prostřednictvím kterého jsme čerpali dotace ze Strukturálních fondů Evropské unie, v rámci Operačního programu Infrastruktura – Zlepšování environmentální infrastruktury. Po celou dobu trvání projektu zajišťujeme jeho administraci.

Projekt je financován z fondů EU v rámci Operačního programu Infrastruktura.

Elimination of Environmental Burdens Caused by Oil and Gas Extraction in the Lower Morava Biosphere Reserve, the Morava Quaternary and the Adjacent Area

This project further develops the project of Elimination of Environmental Burdens Caused by Oil and Gas Extraction in the Lower Morava Biosphere Reserve.

If oil and gas extraction is carried out in accordance with legal regulations, and provided that up-to-date standards are observed, the extraction does not pose any threat to the environment. However, oil extraction in the early years was far from being friendly to the environment. Oil wells were drilled under pressure, oil erupted from within to the surface and only then was it channelled into ground reservoirs. Technologies implemented in the 1950s and 1960s did not bring much improvement. Test pits are often located on river banks in close proximity to the Morava River and thus can pose an oil contamination threat to the water in the river and in the adjacent areas in Slovakia and Austria.

Parts of oil wells and test probes drilled before the Moravské naftové doly, a.s. company was established were disposed of. However, a number of such wells remain in the area of Lower Morava BR, in the Morava Quaternary and in its close proximity. According to the Study of urgency of eliminating individual burdens, which the Ministry of the Environment conducted in February 2003, at present there are still more than 200 old oil wells which require a radical solution due to the significant threat they pose to the area. The experience of the 1997 floods shows that most oil wells pose a serious threat to the sources of groundwater drinking water for the districts of Hodonín and Břeclav.

Since it is possible to fund the old environmental burden disposal through the Structural Funds of EU, we commissioned a project of elimination of old environmental burdens caused by oil and gas extraction. The main objective of the project is the elimination of a further 16 test probes, including the remediaion and reclamation of the affected sites. The project has been launched and is expected to finish in 2007.

PBC applied for funding from the State Environmental Fund of the Czech Republic through which we received funding from European Union Structural Funds, more specifically from the Operational Program Infrastructure, Priority No. 3 – Enhancing of Environmental Infrastructure. Throughout the running of the project we have safeguarded its administration.

The project is funded by the European Union Operational Programme Infrastructure.

Projekt Management plán Lednickovaltického areálu

Stejně jako naše biosférická rezervace, patří i Lednicko – valtický areál mezi území se statutem UNESCO. Lednicko – valtický areál (LVA) leží celým svým územím v Biosférické rezervaci Dolní Morava a tvoří její významnou část. Jako každá památka na Seznamu světového dědictví UNESCO, musí i LVA splňovat podmínky a pravidla, vyplývající z mezinárodních dohod, mezi která patří i vytvoření tzv. Management plánu, tj. rámce opatření vedoucích k ochraně, zlepšení a zajištění udržitelného rozvoje památky UNESCO.

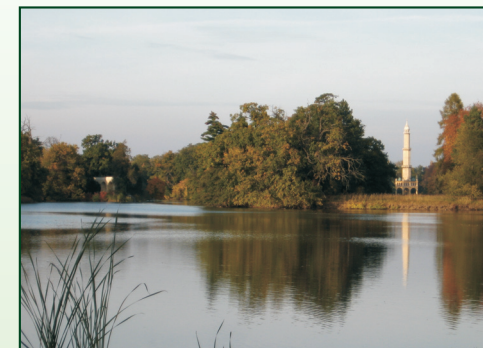
Pro LVA nebyl management plán vypracován jako součást nominační dokumentace – památky pro zápis na Seznam světového dědictví UNESCO. Jihomoravský kraj proto vypsál výběrové řízení na jeho zpracování, ve kterém jsme uspěli s projektem Management plán Lednicko – valtického areálu a jeho osnovy. Vedoucí projektu se stala ing. Eva Horsáková.

Management plán LVA jsme vytvořili na základě nastudování relevantních zahraničních podkladů a odborné literatury a na základě shromážděných odborných podkladů, konzultací a jednání s dotčenými subjekty v LVA. Obsah management plánu jsme zaměřili zejména na stanovení rámce činností a jejich koordinaci v LVA, s cílem zachovat hodnoty, na jejichž základě byl LVA zapsán do Seznamu památek světového dědictví UNESCO a aby jím byly zároveň vytvořeny předpoklady pro udržitelný rozvoj daného území.

Jedním z nejdůležitějších předpokladů řízení území do budoucna je vytvoření vhodného rámce pro management, t.j. koordinované řízení a spolupráce v LVA na základě poznání a pochopení jeho výjimečných univerzálních hodnot a porozumění historie jako procesu vývoje kulturní krajiny. Jedním z dílčích cílů je vytvořit podmínky pro definování pozice a aktivit tzv. „site managera“ (správce území), jehož náplní práce bude koordinace činností v LVA a naplňování cílů management plánu. O získání této pozice, jako tvůrci management plánu, také usilujeme.

Pracovní verze Management plánu byla odevzdána zadavateli v listopadu 2006 a poté předložena k připomínkovému řízení Mezioborové komisi pro LVA, odborným oponentům a dotčeným subjektům. Definitivní verze management plánu bude k dispozici v závěru roku 2007.

Projekt byl financován Jihomoravským krajem.

Management Plan of the Lednice-Valtice Cultural Landscape

Alongside our Biosphere Reserve, the Lednice – Valtice Cultural Landscape is a UNESCO protected area. The entire area of the Lednice-Valtice Cultural Landscape (LVCL) constitutes a significant part of Lower Morava Biosphere Reserve. As with every UNESCO World Heritage Site, LVCL must adhere to rules and regulations which are set by international agreements. Among them is the obligation to establish a management plan as a set of rules whose objective is to preserve, improve and promote the sustainable development of the World Heritage Site in question.

The nomination documentation for inscription of LVCL on the World Heritage List did not contain a management plan. The South Moravian Regional Authority thus put its establishment out to tender. We succeeded in this tender with our project of Management Plan of the Lednice – Valtice Cultural Landscape And Its Regulations. Ing Eva Horsáková was appointed its Project Manager.

The Management Plan was established on the basis of relevant foreign materials and expert publications and followed a thorough study of the expert materials, consultations and discussions with concerned entities from within the Lednice – Valtice Cultural Landscape. The contents of the Management Plan focus primarily on the establishment of a framework of action and its co-ordination within the LVCL. Its main objective is to preserve the values on whose basis the LVCL was inscribed on the World Heritage List and to create the necessary conditions for a sustainable development of the area in question.

One of the key factors for future management of the area is the establishment of a suitable management framework, i.e. co-

ordinated management and co-operation within LVCL which is based on the recognition and understanding of the area's outstanding universal values and seeing history as a process of cultural landscape development. One of the partial objectives is to create conditions which would define the position and activities framework of a site manager whose job description would be co-ordination of activities within LVCL and meeting the management plan objectives. As authors of the management plan we are aiming to win this position.

A draft of the Management Plan was submitted to the Regional Authority in November 2006 and then was presented for suggestions to the Intradisciplinary Committee for LVCL, to expert opponents and to entities concerned. The final version of the Management Plan will be available at the end of 2007.

The project was funded by the South Moravian Regional Authority.

Zařazení BR Dolní Morava do Mezinárodní sítě dlouhodobého ekologického výzkumu

Mezinárodní síť dlouhodobého ekologického výzkumu (International Long Term Ecological Research dále jen ILTER) je složena z lokalit, na nichž se provádí dlouhodobý **ekologický** nebo **socioekonomický výzkum** konkrétního biomu, ekosystému či území. Cílem ILTER sítě je zlepšit chápání globálního vývoje ekosystémů a hledat řešení současných i budoucích environmentálních problémů.

Síť ILTER byla založena v roce 1993 v Estes Park v USA, v rámci Všeobecné konference vědců, zabývajících se dlouhodobým ekologickým výzkumem. Vytvoření sítě bylo odpovědí na vzrůstající potřebu globální komunikace a spolupráce mezi vědci. Od doby svého založení zaznamenaly globální programy dlouhodobého ekologického a socioekonomického výzkumu rychlý vzestup. V květnu 2006 měla mezinárodní síť již 32 členských národních sítí.

Cílem ILTER je:

1. Umožnit a podpořit spolupráci a koordinaci mezi ekologickými výzkumnými pracovníky a výzkumnými sítěmi na místní, regionální a celosvětové úrovni
2. Zlepšit porovnatelnost dat z dlouhodobého ekologického výzkumu z celého světa a zprostředkovat výměnu a uchování těchto dat
3. Umožnit přístup k vědeckým informacím vědcům, zákonodárcům a veřejnosti a vytvořit nejlepší praktiky managementu ekosystémů tak, aby vyhovovaly potřebám vedoucích pracovníků na různých úrovních
4. Umožnit vzdělání nové generaci vědců, zabývajících se dlouhodobým výzkumem

Česká síť LTER byla založena, za podpory Českého národního komitétu MaB, v roce 1996 a bylo do ní zahrnuto sedm území, z nichž šest je současně biosférickými rezervacemi. Na podzim 2006 vzešla iniciativa k revitalizaci České sítě LTER, která v posledních letech nebyla příliš aktivní (www.lter.cz). Biosférické rezervaci Dolní Morava, o.p.s., byla nabídnuta aktivní účast na tvorbě této sítě prostřednictvím aktualizace dat z území rezervace. Tuto nabídku jsme přijali a k výběru vhodných lokalit a doplňování informací byla přizvána i naše vědecká rada. Podíleli jsme se na doplnění informace do sítě.

Integrating the Lower Morava Biosphere Reserve in the International Long Term Ecological Research Network

*International Long Term Ecological Research (ILTER) consists of sites where long-term **ecological** and **socioeconomic research** of individual biomes, ecosystems or areas is carried out. The mission of the ILTER network is to improve understanding of global ecosystem developments and provide solutions to current and future environmental problems.*

The ILTER network was founded in 1993 in Estes Park in the USA during the All Scientists Meeting which focused on long-term ecological research. It was formed to meet the growing need for global communication and collaboration among researchers. Since

then programmes of long-term ecological and socioeconomic research have expanded rapidly. In May 2006 ILTER had 32 member networks.

ILTER's goals are to:

1. Foster and promote collaboration and coordination among ecological researchers and research networks on local, regional and global scales
2. Improve comparability of long-term ecological data from sites around the world and facilitate exchange and preservation of this data
3. Deliver scientific information to scientists, policymakers, and the public and develop the best ecosystem management practices to meet the needs of decision-makers at multiple levels
4. Facilitate the education of the next generation of long-term scientists

The Czech LTER network was established in 1996 with the aid of the Czech National MAB Committee and included seven sites, six of which were biosphere reserves at the same time. In autumn of 2006 a restoration of the Czech LTER network, which had not been overtly active in the recent years, was initiated (www.lter.cz).

The Lower Morava Biosphere Reserve, Public Benefit Corporation, was asked to actively participate in establishing this network through updating the data from the area of the reserve. We accepted this offer and our Scientific Board was also asked to select suitable sites and to regularly update the relevant data. We participated in providing data for the network.

Projekt Krajina našich předků – Komponovaná krajina Mikulovsko–Falkensteinsko

Mikulovsko je jedinečnou krajinou s druhově bohatou přírodou a s kulturně a historicky zajímavou minulostí. V hraničním pásmu na jižním okraji Mikulova zůstal do současnosti zachován celek komponované krajiny, která lemuje město od západu k východu. Tento celek vznikl postupně od počátku 17. století a představuje jednu z prvních velkorysých komponovaných příměstských krajin na Moravě.

Uzavření hraničního pásma po 2. světové válce na české straně, a zachování tradičního způsobu zemědělského hospodaření na straně rakouské, umožnilo zachování starobylé kulturní zemědělské a komponované krajiny na obou stranách hranice. Tato krajina však byla na moravské straně poškozena dlouhodobým neužíváním a opomenutou údržbou.

Cílem projektu, jehož nositelem je město Mikulov a kterého se účastníme jako partner, je obnova poškozené části území a význačných prvků této historické komponované krajiny, tvořené soustavou rybníků a s nimi spojených staveb.

Alespoň zčásti obnovená historická krajina by tak mohla navázat na Lednicko-valtický areál a vytvořit novou cílovou oblast pro šetrnou turistiku.

Projekt je součástí celkové připravované a již částečně realizované obnovy historické krajiny, kam spadá i obnova architektonických a přírodních prvků. Výstupy projektu, na jejichž realizaci jsme se také podíleli koordinačními službami jsou: odborná studie krajinářských úprav (krajinový plán) celého katastrálního území Mikulov, porostní úpravy a obnova parkového lesa na Tichém ostrově a populárně naučný film „Krajina našich předků“ a kniha Krajina našich předků. Projekt byl zahájen v roce 2005 a jeho ukončení se předpokládá v polovině roku 2007.

Projekt byl spolufinancován z fondů Evropské unie v rámci iniciativy INTERREG III A a z prostředků města Mikulov, Lesů České republiky, s.p. a OPS.

Landscape of Our Ancestors – The Composed Landscape of the Mikulov – Falkenstein Regions

The Mikulov region represents a unique landscape with rich species diversity and a history of great cultural and historical interest. Along the state border south of the town of Mikulov a complex of composed landscape flanking the town from west to east has been preserved. This complex originated gradually from the early 17th century and represents one of the first grand composed landscapes in Moravia.

The closing of Czech borders after World War II and the preservation of traditional farming methods on the Austrian side enabled the preservation of ancient cultural agricultural and composed landscapes on either side of the border. However, on the Moravian side this landscape was damaged by long-term neglect.

The objective of the project, whose mediator is the town of Mikulov and whose partner we are, is to restore the damaged part of the area and the significant elements of this historical composed landscape which consists of a network of fishponds and related buildings. The partially restored historical landscape could develop the Lednice – Valtice Cultural Landscape and provide a new destination for sustainable tourism.

The project constitutes a part of the organized and already partially carried out restoration of the historical landscape which includes also the restoration of architectural and natural elements. The output of the project, in which we participated through our co-ordination services, are the following: an expert study of landscape works (landscape plan) of the entire cadastral area of the town of Mikulov, adjustment of forest stands, restoration of park-style forest on the "Tichý" island and documentary and book "Landscape of Our Ancestors". The project was launched in 2005 and is expected to be concluded by the middle of 2007.

The project was co-funded from European Union funds under the INTERREG III A initiative and by the town of Mikulov, Forests of the Czech Republic, State Enterprise and our PBC.

EDIČNÍ ČINNOST

EDITORIAL WORK

Mezi naše významné aktivity patří i ediční činnost. Vydáváme materiály, které seznamují čtenáře s pojmem biosférická rezervace a jejím specifickým významem, které upozorňují na zajímavá místa v oblasti BR Dolní Morava nebo na zajímavé činnosti v ní a rozvíjejí povědomí o zásadách trvale udržitelného rozvoje oblasti.

Among our important activities is also editorial work. We publish materials which inform readers about the concept of a biosphere reserve and its specific implications, which also draw their attention to different places of interest within the Lower Morava BR or to interesting activities which take part in it and which promote the notion of sustainable development of the area.

Leták Biologická ochrana proti bekyni velkohlavé

Bekyně velkohlavá (*Lymantria dispar* L.) je naším největším zástupcem čeledi bekyňovitých (*Lymantriidae*). Je to motýl, škodící především na ovocných stromech, lípách, topolech, habrech, bucích, kaštanovnicích a zejména na dubových porostech. Housenky poškozuji hlavně listy a květy. V rámci propagace k přírodě šetrných metod ochrany proti škůdcům jsme vydali ve spolupráci se společností Biocont laboratory informační leták, ve které jsme seznámili zájemce s moderními metodami biologické ochrany proti bekyni.

Představili jsme novou metodu, kterou je feromonová dezorientace samců. Feromony jsou látky vytvářené samicemi, jejichž pomocí spolu komunikují jednotlivé druhy motýlů. Tato pachová stopa pak vábí a vede samce. Metoda dezorientace spočívá v umělé aplikaci feromonového přípravku v době rojení. Velké množství samičího feromonu v ovzduší dezorientuje samce natolik, že nemohou samici ucítit a tím ji najít. Samice zůstanou neoplozeny a les či sad zůstává bez škodlivých housenek. Tato metoda nepůsobí na jiné druhy a je maximálně šetrná k životnímu prostředí.

Materiál je bezplatně rozšiřován všem zájemcům o biologickou ochranu proti škůdcům v rámci informační sítě agroenvironmentálních programů.

Information leaflet: "Biological Protection Against the Gypsy Moth"

Gypsy Moth (Lymantria dispar L.) is the largest representative of tussock moths (Lymantriidae) in the Czech Republic. This moth is harmful predominantly to fruit trees, lindens, poplars, hornbeams, beeches, chestnut trees and most notably to oak stands. Its caterpillars damage mostly leaves and blossoms. With the objective to promote sustainable pest control, in co-ordination with the firm Biocont Laboratory we published an information leaflet in which we informed the public about modern methods of biological pest control against the Gypsy Moth.

We presented a new method of pheromone disorientation of males. Pheromones are chemicals produced by females through which individual moth species communicate. This scent trail attracts and directs males to the females. The disorientation method consists of the artificial application of a pheromone formula in swarming periods. A large quantity of female pheromone in the air confuses males to the extent that they cannot follow and consequently find the female. Females remain unfertilized and the forest or orchard is not swarmed with harmful caterpillars. This method does not harm other species and is friendly to the environment to the largest possible extent.

Throughout the information network of agro-environmentalist programmes this leaflet is distributed free of charge to everybody who is interested in biological pest control.

Brožura Dendrologické zajímavosti BR Dolní Morava

Vydání publikace mělo za cíl předat přístupnou formou informace o zajímavých dřevinách, iniciovat jejich ochranu, zvýšit povědomí a zájem o BR Dolní Morava. Brožura pobízí čtenáře k tomu, aby vyrazili do přírody, dřeviny si sami prohlédli a zapojili se do kontinuálně probíhajícího programu mapování významných dřevin, který vede Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně.

Na projekt byl získán grant od Moravských naftových dolů, a.s., v rámci programu Energie z přírody.

Dendrological Guide to the Lower Morava Biosphere Reserve

The objective of this publication was to inform people in a user-friendly form about interesting trees, to initiate their protection and to promote general awareness about the activities of the Lower Morava BR. The brochure encourages its readers to head for the forest, look for the trees and get acquainted with them and to join the ongoing programme of mapping remarkable trees which is organized by the Mendel University of Agriculture and Forestry in Brno.

The project was funded from a grant of Moravské naftové doly, a.s. under the terms of the "Energy From Nature" programme.

Film na DVD L.V.A. viděti ...

Lednicko – valtický areál tvoří jednu z nejvýznamnějších částí BR Dolní Morava. V roce 2000 vznikl film „L.V.A. viděti...“ s podtitulem, „o přírodě a lidech Lednicko – valtického areálu“. Dokument představuje toto území velké kulturní a přírodní hodnoty na pozadí čtyř ročních období jako dynamickou oblast, ve které se mísí historie se současností. Film byl krátce po svém vzniku oceněn hlavní cenou Magna Mater na přehlídce filmů Agrofilm 2001 v Nitře. O film je mezi návštěvníky naší oblasti velký zájem. Protože byl ale doposud dostupný pouze na klasických videokazetách, podpořili jsme společně s obcí Lednice a s Lesy ČR výrobu a vydání filmu ve formátu DVD v trojjazyčné verzi.

DVD release of the documentary – In the Landscape Under the Lednice Minaret

The Lednice-Valtice Cultural Landscape is one of the most important parts of the Lower Morava Biosphere Reserve. In 2000 a film promoted as a documentary "about the nature and people of the Lednice-Valtice Cultural Landscape". It presents this area of outstanding cultural and natural value on the backdrop of four seasons as a dynamic area where the past and present meet. Shortly after its completion the film was awarded the Magna Mater main prize at the Agrofilm 2001 film festival in Nitra. Visitors to the area show great interest in the film. Since it had been available only in the VHS format, our PBC in co-operation with the town of Lednice and Forests of the Czech Republic supported the release of the film in DVD format in three-language version.

Leták – Zajímavá místa v oblasti Soutoku

Jako součást projektu Rozvoj šetrné turistiky v oblasti Soutoku jsme vydali materiál, který návštěvníky jižní části BR Dolní Morava seznamuje s historií i současností této oblasti a přibližuje všechna zajímavá místa, která by návštěvník neměl minout bez povšimnutí. Materiál jsme v rámci biosférické rezervace distribuovali prostřednictvím informačních center a obcí spadajících do této oblasti.

Leaflet – Remarkable Places in the Soutok Area

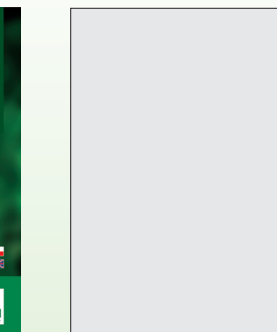
Under the project "Development of Sustainable Tourism in the Soutok Area" we published a leaflet which introduces the visitors of the southern part of the Lower Morava BR to the history and the present of the area and informs them about all the remarkable and unmissable places. The material was distributed through the network of information centres and in municipalities within the biosphere reserve.

Leták – Likvidace starých ekologických zátěží po těžbě ropy a zemního plynu

V roce 2006 jsme pokračovali v realizaci dvou projektů, jejichž cílem je odstranění ekologických zátěží po těžbě ropy a zemního plynu. Protože se jedné o technicky velmi náročnou činnost, vydali jsme letáček, ve kterém jsme se snažili jednoduchou formou přiblížit laické veřejnosti příčiny vzniku ekologických zátěží, ohrožení a rizika která představují, základní podmínky pro jejich likvidaci a obrázkově znázorněný zjednodušený postup při likvidaci starého vrtu.

Leaflet – Elimination of Old Environmental Burdens Caused by Oil and Gas Extraction

In 2006 we continued two projects whose objective was to eliminate environmental burdens caused by oil and gas extraction. Since the disposal itself is technologically a very complicated activity, we published a leaflet which would explain the problem to the general public in a simple form. It explains the causes of environmental burdens, the threats and risks which they pose, the main conditions for their elimination, and contains a simple pictogram depiction of an old oil well disposal.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

PUBLICATION ACTIVITIES

Brožura Komáři v lužním lese jižní Moravy

Komáři jsou fenoménem lužních lesů a kalamitní situace vzniklá v souvislosti s jejich přemnožením se výrazně dotýká téměř všech obyvatel Biosférické rezervace Dolní Morava. Z tohoto důvodu jsme iniciovali vydání brožury o komárech jižní Moravy. Publikaci, na jejímž obsahu jsme se také podíleli, vydalo v české a anglické verzi Ministerstvo zemědělství ČR.

Autor RNDr. Oldřich Šebesta, vědecký pracovník břeclovského pracoviště Zdravotního ústavu Brno, shrnuje monitoring, biologii, soupis druhů, zkušenosti boje s komářími kalamitami a s výsledky jejich likvidace biologickými metodami za posledních 11 let.

Na základě námi iniciovaných aktivit, v rámci kterých vyšla i brožura, dostal RNDr. Šebesta od Zdravotního ústavu úkol vypracovat standardy pro prevenci před kalamitním přemnožením komárů a pro likvidaci komářích kalamit. Preventivní metody biologického boje proti obtížnému a zdravotně rizikovému hmyzu zlepšují životní podmínky obyvatel BR Dolní Morava.

O BR Dolní Morava, jejích zajímavostech a aktivitách v ní jsme průběžně informovali v časopisech i novinách. Na základě partnerské dohody s občanským sdružením **Malovaný kraj** máme již více než dva roky vyčleněný prostor v jejich edičním plánu ve stejnojmenném regionálním časopise, který vydávají. V roce 2006 vyšlo šest článků, věnovaných zvláště chráněným územím v BR a další tři, zabývající se výjimečnými stromy v BR. Díky této spolupráci se nám lépe daří informovat o jedinečnosti a kráse našeho regionu.

Na žádost Jihomoravského kraje jsme představili BR Dolní Morava a OPS v časopisu **Jihomoravské ekolisty** (1/2006), další informace o nás se objevily v profesním časopisu **Lesu zdar** (8, 9/2006), a ve sborníku Regionálního muzea v Mikulově **RegioM 2006**. Další informace, týkající se zejména naší činnosti, se aktuálně objevovaly v denících **Rovnost** a **Právo**.

Brochure – Mosquitoes in South Moravian Floodplain Forests

Mosquitoes are a phenomenon typical for floodplain forests and mosquito outbreaks have a distinct impact on almost all the inhabitants of the Lower Morava Biosphere Reserve. Therefore we initiated the publication of a brochure on the mosquitoes of South Moravia. The publication, in whose content we also participated, was published in both Czech and English versions by the Ministry of Agriculture of the Czech Republic.

Its author, RNDr. Oldřich Šebesta, is a researcher of the Břeclav office of the Institute of Public Health in Brno. He provides a summary of the monitoring, biology and species list of mosquitoes, as well as the history of fighting mosquito outbreaks and the results of their elimination through biological methods over the past 11 years.

Based on activities which we had initiated and which resulted in the publication of the brochure, the Institute of Public Health assigned RNDr. Šebesta to draw up standards for prevention of mosquito outbreaks and for the elimination of mosquito outbreaks. The preventive measures of the biological fight against the noxious insects which pose considerable health risks improve the lives of people living in the Lower Morava BR.

We regularly gave information about the Lower Morava BR, its points of interest and activities through articles in magazines and newspapers. For more than two years, under the partner agreement with the civic association **Malovaný kraj** we have been allocated space in the regional magazine of the same name which they publish. In 2006, six articles devoted to specially protected areas within the BR were published. Three more articles on remarkable trees within the BR were also published. Thanks to this co-operation we manage to successfully inform people about our region's uniqueness and beauty.

Following a request from the South Moravian Regional Authority we introduced Lower Morava BR and its PBC in the magazine **Jihomoravské ekolisty** (1/2006). Further information about us appeared in the professional journal **Lesu zdar** (8,9/2006), as well as in the anthology **RegioM 2006**, published by the Regional Museum in Mikulov. Information on our activities appeared regularly in dailies **Rovnost** and **Právo**.

AKTIVITY

ACTIVITIES

V průběhu celého roku 2006 jsme prezentovali Biosférickou rezervaci Dolní Morava a naši činnost na jejím území prostřednictvím přednášek a besed, které jsme sami pořádali, nebo na které jsme byli pozváni jako spolupořadatelé či hosté.

Throughout 2006 we presented the Lower Morava Biosphere Reserve and our activities in its area through lectures and forums which we either organized or where we were invited as co-hosts or guests.

Přednáška a prezentace pro studenty III. ročníku Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně (20. 1. 2006, 20 účastníků)

Na akademické půdě Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně jsme uskutečnili pro studenty přednášku o Dolní Moravě – biosférické rezervaci UNESCO a jejím přínosu nejen k ochraně, ale zejména k rozvoji regionu.

Přednáška pro veřejnost v Lednici (28. 3. 2006, 15 účastníků)

V prostorách obecního úřadu v Lednici jsme uspořádali přednášku ing. Vybírala o Madagaskaru, spojenou s obrázkovou prezentací, o problematice ochrany přírody v rámci tamních tří biosférických rezervací Littoral de Toliara, Mananara-Nord a Sahamalaza-Iles Radama. Přednáška objasňovala význam biosférických rezervací v globálních souvislostech a osvětlovala rozdíl mezi rolí BR v rozvojových zemích jako instituce, která často zachraňuje poslední zbytky původních ekosystémů a rolí BR ve vyspělých zemích jako instituce, která pomáhá hledat kompromis mezi lidskými aktivitami v oblasti udržitelného využívání přírodních zdrojů a ochranou biologické různorodosti v kulturní krajině. Jako názorný příklad byla popsána filosofie aktivit OPS v BR Dolní Morava.

Mezinárodní seminář – Implementace soustavy NATURA 2000 u organizací státních lesů v Evropské unii (4. 4. 2006, 20 účastníků)

V rámci semináře pořádaného Lesy České republiky, s.p., na zámku v Židlochovicích jsme účastníkům z deseti zemí

Evropské unie představili BR Dolní Morava prostřednictvím posteru o lokalitách Natura 2000 na jejím území. Při oficiálním setkání všech účastníků na závěr semináře předal ing. Jan Vybíral ing. Františku Koníčkovi, generálnímu řediteli LČR, ocenění BR Dolní Morava, o.p.s., kterým jsme ocenili podporu, kterou Lesy ČR poskytují myšlenkám biosférických rezervací a trvale udržitelného rozvoje.

Zasedání Českého národního komitétu MaB při Akademii věd ČR (25. 4. 2006, 35 účastníků)

V rámci programu jarního zasedání ČNK MaB, které se uskutečnilo v Lednici a které jsme organizačně zajišťovali, jsme zástupcům všech biosférických rezervací České republiky a také oficiálním zahraničním hostům ze Slovenska a Švýcarska předvedli prezentaci o BR Dolní Morava a našich aktivitách a projektech. O zasedání informoval i regionální tisk Rovnost – Deník Břeclavska (27. 4. 2006)

Prezentace pro účastníky mezinárodního workshopu vzdělávacího a poradenského sdružení EDUKOL (29. 4. 2006, 25 účastníků)

Pro české i zahraniční účastníky workshopu jsme na zámku ve Valticích v rámci jejich návštěvy BR Dolní Morava prezentovali přednášku o BR a činnosti OPS.

Beseda o povodních 2006 a výstava fotografií (30. 5. 2006, 80 účastníků)

V sále Městské knihovny Břeclav proběhla beseda na téma Povodně 2006 na Břeclavsku, kterou jsme připravili ve spolupráci s Městskou knihovnou Břeclav. Veřejné besedy s představiteli hlavních institucí, které se podílely na organizaci aktivit spojených s letošními povodněmi, (Město Břeclav, Povodí Moravy, Krajská hygienická stanice Brno a její pracoviště Břeclav, Zdravotní ústav Brno, pracoviště Břeclav), se zúčastnilo na 80 návštěvníků, mezi nimiž byla řada starostů obcí a významných osobností z regionu. Účastníci besedy měli možnost položit nejvyšším představitelům zmiňovaných institucí otázky týkající se povodní, prevence proti nim a také zdravotních rizik spojených s velkou vodou. V rámci besedy byla otevřena výstava dokumentárních fotografií z povodní, autorů Haladyho, Zoubka a Rygla.

Přednáška pro studenty Jihočeské univerzity (26. 5. 2006, 18 účastníků)

Na žádost předsedy ČNK MaB RNDr. Jana Květa, CSc. jsme připravili v Lednici prezentaci na téma „Nejmladší BR v ČR“. Přednáška pro studenty studujících specializaci „management chráněných území“ na Biologické fakultě Jihočeské univerzity, byla spojena s diskusí na téma ochrannářský management v kulturní krajině.

Prezentace pro zástupce mikroregionu Hranicko (29. 5. 2006, 10 účastníků)

V rámci výměny zkušeností mezi regiony proběhla v Hustopečích nad Bečvou informační návštěva představitelů OPS do mikroregionu Hranicko. V tomto regionu je úspěšně realizován mezinárodní projekt zaměřený na management a rozvoj mikroregionu.

Prezentace projektů BR Dolní Morava pro lotyšské lesníky (2. 6. 2006, 40 účastníků)

Pro představitele nejvyšších struktur lotyšských státních lesů a státní správy jsme připravili přednášku o BR Dolní Morava a lesích na jejím území a v České republice. Akce proběhla v Mikulově v rámci jejich návštěvy jižní Moravy.

Prezentace pro členy Mezinárodní dendrologické společnosti (17. 6. 2006, 35 účastníků)

Během exkurze Mezinárodní dendrologické společnosti do BR Dolní Morava jsme účastníkům z Evropy a severní i jižní Ameriky představili nejen naši biosférickou rezervaci a její vzácné dřeviny, ale i projekty, kterými se zabýváme. Program exkurze jsme připravili ve spolupráci s pracovníky Lesnické fakulty a Zahradnické fakulty Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity.

Prezentace pro účastníky projektu Síť informačních center zaměřených na agro-environmentální programy v Jihomoravském kraji a kraji Vysočina (17. 7. 2006, 10 účastníků)

V rámci představení jednotlivých účastníků projektu jsme na semináři v Náměšti nad Oslavou seznámili poradce v ekologickém zemědělství s BR Dolní Morava a naší činností.

Mezinárodní seminář „Ekologie krajiny a krajinné plánování“ (15. 9. 2006, 100 účastníků)

Pro účastníky semináře o management kulturní krajiny, který v Lednici pořádala Zahradnická fakulta Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity, jsme připravili vizuální prezentaci o aktivitách OPS v oblasti LVA. Účastníkům semináře jsme také předali prezentační materiály o BR Dolní Morava.

Pracovní setkání k projektu Geopark Moravský kras (10. 10. 2006, 10 účastníků)

V souvislosti s přípravou projektu Geopark Moravský kras byl ve Křtinách Regionální rozvojovou agenturou jižní Moravy připraven seminář pro subjekty z oblasti. V rámci jednání jsme prezentovali zkušenosti se založením OPS BR Dolní Morava a tento model byl představen jako jedna z možností správy dané oblasti.

EUREGIO Tagung 2006 (20. října 2006, 90 účastníků)

EUREGIO Forum je sdružení organizací regionálního rozvoje, které se zabývají přeshraniční spoluprací. Toto společenství podporuje přípravu a realizaci přeshraničních projektů a členové fóra se pravidelně scházejí na mezinárodních zasedáních.

K účasti na podzimní zasedání EUREGIO Tagung 2006, které se uskutečnilo v Poysdorfu, jsme byli pozváni, společně s Regionální rozvojovou agenturou jižní Moravy, našim rakouským partnerem Weinviertel management. Prostřednictvím tiskových materiálů jsme účastníkům zasedání prezentovali Biosférickou rezervaci Dolní Morava, a naše aktivity na jejím území.

Seminář LČR v Hradci Králové (9. 11. 2006, 40 účastníků)

Jako jeden z bodů programu semináře, který byl koncipován jako interní školení specialistů LČR z celé republiky, na téma „Příprava a tvorba projektů u LČR se vztahem k operačním programům EU“, jsme připravili přednášku na téma „Zkušenosti s přípravou a realizací projektů neziskové organizace“. Prezentace o našich aktivitách podala podrobnou informaci o našich zkušenostech s projekty spolufinancovanými z EU. Všichni účastníci přijali přednášku velmi příznivě, což naznačuje možnost ještě hlubší spolupráce mezi OPS a LČR.

Lecture and presentation for third-year students of the Faculty of Forestry and Wood Technology of the Mendel University of Agriculture and Forestry in Brno (20.1.2006, 20 participants)

At the campus of the Mendel University of Agriculture and Forestry in Brno we prepared a lecture on the Lower Morava UNESCO Biosphere Reserve and its contribution to the protection and also development of the region.

Public lecture in the town of Lednice (28.3.2006, 15 participants)

In the Town Hall in Lednice we organized a lecture of Ing. Vybíral on Madagascar. It contained a slide show and focused on the questions of nature conservation in Madagascar's three biosphere reserves of Littoral de Toliara, Mananara-Nord and Sahamalaza-Illes Radama. The lecture explained the importance of biosphere reserves on a global scale. It focused on the different roles biosphere reserves play in developing countries, where these institutions often save the last remnants of original ecosystems. It also examined the roles they play in developed countries, where these institutions are striving to find a compromise between human activities in the sustainable use of natural resources and the conservation of biological diversity in a cultural landscape. The philosophy of activities carried out by the Lower Morava BR was used as an illustrative example.

International seminar: "Implementation of NATURA 2000 Network in State Forests Organizations in European Union" (4. 4. 2006, 20 participants)
In the course of the seminar for participants from 10 EU countries, which was organized at the Židlochovice chateau by Forests of the Czech Republic, State Enterprise, , we introduced the Lower Morava BR through a poster on Natura 2000 sites in its area. During the official closing meeting of all the participants, ing. Jan Vybíral presented ing. František Koniček, CEO of Forests of the Czech Republic, with a Lower Morava BR Award for the support which Forests of the Czech Republic gives to the ideas of biosphere reserves and sustainable development in general.

Meeting of the Czech National MAB Committee of the Czech Academy of Sciences (25. 4. 2006, 35 participants)
The programme of spring meeting of the Czech National MAB Committee, which took place in the town of Lednice and which we helped to organize, we gave a presentation about the Lower Morava BR and its activities and projects. The audience included representatives of all the biosphere reserves in the Czech Republic and official guests from Slovakia and Switzerland. The regional press reported on the meeting (daily Rovnost - Deník Břeclavska, 27.4.2006).

Presentation for participants of an international workshop of EDUKOL (29. 4. 2006, 25 participants)
During their visit to the Lower Morava BR we gave a lecture on the BR and the activities of our PBC to both Czech and foreign participants at the Valtice chateau.

Forum on the 2006 floods and photograph exhibition (30. 5. 2006, 80 participants)
Together with the Břeclav Municipal Library we organised a forum with the title "The 2006 Floods in the B?eclav Region" in the hall of the Břeclav Municipal Library. A public forum with representatives from major institutions which were in charge of dealing with the floods (the Town of Břeclav, Morava River Basin Authority, Regional Public Health Authority in Brno and its Břeclav office, Institute of Public Health in Brno and its Břeclav office) was attended by 80 participants, among them a number of mayors and other people of notable position in the region. The forum's participants were given the opportunity to ask the top representatives of the aforementioned institutions questions concerning floods, preventative measures against them and also health risks connected with flooding. In the course of the forum an exhibition of documentary photographs of the floods by Mr. Halady, Zoubek and Rygl was opened.

Lecture for University of South Bohemia students (26.5.2006, 18 participants)
Following the request of RNDr. Jan Květ, CSc., Chairman of the Czech National MAB Committee, we prepared a presentation called "The Youngest BR in the Czech Republic" in Lednice. The lecture was presented to students specializing in the management of

protected areas at the Faculty of Biological Sciences at the University of South Bohemia. The lecture was followed by a discussion focusing conservation management in cultural landscape.

Presentation for representatives of the Hranicko micro-region (29. 5. 2006, 10 participants)
In terms of exchange of experience among regions we paid a research visit of our PBC representatives to Hustopeče nad Bečvou in the Hranicko micro-region. This region successfully runs an international project aimed at the management and development of the micro-region.

Presentation of Lower Morava BR projects to foresters from Latvia (2. 6. 2006, 35 participants)
Representatives from senior members of the Latvian state forests and state administration attended a lecture on the Lower Morava BR and the forests in its area and the whole of the Czech Republic. The event was organized in the town of Mikulov in the course of their visit to South Moravia.

Presentation for members of the International Dendrology Society (17. 6. 2006, 35 participants)
In the course of the field trip of the International Dendrology Society to the Lower Morava BR we presented not only our BR and its rare tree species but also the projects we are managing. The field trip programme for participants from Europe and the North and South Americas was prepared in conjunction with representatives of the Faculty of Forestry and Faculty of Horticulture at the Mendel University of Agriculture and Forestry.

Presentation for participants of the project "Network of Information Centres Focused on Agro-Environmental Programmes" in the regions of South Moravia and Vysočina (17. 7. 2006, 10 participants)
The seminar took place in Náměšť nad Oslavou. In the course of introducing individual participants of the project we gave a presentation on Lower Morava BR and its activities to advisors in ecological farming.

International seminar "Landscape Ecology and Landscape Planning" (15.9.2006, 100 participants)
The Faculty of Horticulture at the Mendel University of Agriculture and Forestry organized a seminar on cultural landscape management in the town of Lednice. We prepared a visual presentation of our PBC activities in the area of the Lednice-Valtice Cultural Landscape. We also presented the participants with publicity materials about the Lower Morava BR.

Work group under the project "Moravian Karst Geopark" (10.10.2006, 10 participants)
In relation to the prepared "Moravian Karst Geopark" project, the South Moravian Regional Development Agency organized a seminar

for businesses from the area in the town of Křtiny. In the course of the meeting we presented our experience of establishing the Lower Morava BR Public Benefit Corporation and this model was proposed as one of the possible ways of managing the area in question.

EUREGIO Tagung 2006 (20.10.2006, 90 participants)

The EUREGIO Forum is an association of regional development organizations which focus on cross-border co-operation. This association supports the preparation and execution of cross-border projects and its members regularly participate in international meetings.

The autumn EUREGIO Tagung 2006 meeting was held in Poysdorf. Alongside the South Moravian Regional Development Agency we were invited by our Austrian partner Weinviertel Management. Through publicity materials we presented the Lower Morava BR and its activities within the area to the meeting's participants.

Seminar of Forests of the Czech Republic in Hradec Králové (9.11.2006, 40 participants)

The seminar was designed as a country-wide internal training of specialists of Forests of the Czech Republic whose topic was "Preparation and Execution of Projects at Forests of the Czech Republic Which Relate to EU Operational Funds". As one of the points of the programme, we prepared a lecture entitled "Experience With the Preparation and Execution of Projects in an Non-Governmental Organization". The presentation of our activities conveyed detailed information of our expertise on projects co-funded by the European Union. The lecture was well received by all the participants which could indicate a possible closer working relationship between our PBC and Forests of the Czech Republic.

DÁRCI A PARTNEŘI

DONORS AND PARTNERS

Naše činnost a projekty, které realizujeme v Biosférické rezervaci Dolní Morava, by nebyly možné bez finanční podpory grantových a dotačních programů, bez příspěvů jednotlivých dárců nebo projektových partnerů. Děkujeme všem, bez jejichž finančního příspěvku bychom nemohli plnit své poslání.

The activities and projects which the Lower Morava Biosphere Reserve carries out would not be possible without the financial support of grant projects or without the support of individual donors and project partners. We would like to express our thanks to all of those without whose financial support we could not pursue our mission.

ALCA Plast, s.r.o.

Biocont Laboratory, s.r.o.

Ekostavby Brno,a.s.

Geofizyka Krakow, spol. s r.o.

Jihomoravská plynárenská, a.s.

Lesy České republiky, s.p.

Machar Ivo, Ing.

Město Břeclav

MND servisní, a.s.

Moravské naftové doly, a.s.

Rybníkářství Pohořelice, a.s.

SKY Film Ivan Střítecký

Zahrada Olomouc, s.r.o.

VHS Břeclav, s.r.o.

EU – Operační program Infrastruktura

EU – Operační program Rozvoj lidských zdrojů

EU – INTERREG III. A

Státní fond životního prostředí

Za spolupráci a finanční podporu v roce 2005 jsme v roce 2006 předali Ocenění spolupráce s Biosférickou rezervací Dolní Morava, o.p.s. těmto společnostem: **ALCA Plast, s.r.o.**

*In 2006 we awarded the following companies the Co-operation and Financial Support of Lower Morava Biosphere Reserve, Public Benefit Corporation, Award in 2005: **ALCA Plast, s.r.o.***

HOSPODAŘENÍ SPOLEČNOSTI V ROCE 2006

xxxxxx

ROZVAHA
BALANCE SHEET

AKTIVA (v tis. Kč) / Assets (in thous. CZK)	k 1. 1. 2006	k 31. 12. 2006
Aktiva celkem / Total assets	15 214	26 124
Dlouhodobý majetek celkem / Fixed assets	45	33
Dlouhodobý hmotný majetek celkem / Tangible fixed assets	50	50
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	50	50
Oprávky k dlouhodobému majetku celkem / Fixed assets depretiation reserves	-5	-17
Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům	-5	-17
Krátkodobý majetek celkem / Total short term assets	15 169	26 091
Zásoby / Inventory	0	305
Nedokončená výroba	0	305
Pohledávky celkem / Total receivables	4 519	7 302
Odběratelé	51	0
Daň z příjmů	0	15
Nároky na dotace a ostatní zúčtování se st. rozpočtem	4 468	7 287
Krátkodobý finanční majetek / Short-term financial assets	10 650	18 484
Pokladna	4	51
Účty v bankách	10 646	18 433

PASIVA (v tis. Kč) / LIABILITIES (in thous. CZK)	k 1. 1. 2006	k 31. 12. 2006
Pasiva celkem / Total liabilities and equity	15 214	26 124
Vlastní zdroje celkem / Total equity	187	2 826
Jmění celkem / Total registered capital	820	820
Vlastní jmění	820	820
Výsledek hospodaření celkem / Total profit (loss)	-633	2 006
Účet výsledku hospodaření		2 638
Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	-515	
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta min. let	-118	-632
Cizí zdroje celkem / Total liabilities	15 027	23 298
Krátkodobé závazky celkem / Total short-term liabilities	6 814	7 332
Dodavatelé	6 336	6 414
Přijaté zálohy	118	487
Zaměstnanci	48	158
Ostatní závazky vůči zaměstnancům	28	31
Závazky k institucím soc. zabezpečení a veřejného zdrav. pojištění	31	112
Daň z příjmů	150	0
Ostatní přímé daně	10	48
Daň z přidané hodnoty	67	46
Ostatní daně a poplatky	6	0
Jiné závazky	20	36
Jiná pasiva celkem / Other liabilities and equity	8 213	15 966
Výnosy příštích období	8 213	15 966

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
PROFIT AND LOSS STATEMENT

Náklady (v tis. Kč) / Expenses (in thous. CZK)	k 31. 12. 2006
Náklady celkem / Total expenses	34 046
Spotřebované nákupy celkem / Material expenses	502
Spotřeba materiálu	502
Služby celkem / Total service expenses	31 672
Cestovné	397
Náklady na reprezentaci	3
Ostatní služby	31 272
Osobní náklady celkem / Total personnel expenses	1 948
Mzdové náklady	1 440
Zákonné sociální pojištění	504
Ostatní sociální pojištění	4
Daně a poplatky celkem / Total taxes and charges	6
Daň silniční	6
Ostatní náklady celkem / Total other expenses	18
Ostatní pokuty a penále	4
Úroky	2
Jiné ostatní náklady	12
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek celkem / Total depretiation, sale of assets, provisions and adjustments	11
Odpisy dlouhodobého nehm. a hmotného majetku	11
Daň z příjmů celkem / Total income tax	-111
Dodatečné odvody daně z příjmů	-111

Výnosy (v tis. Kč) / Revenues (in thous. CZK)	k 31. 12. 2006
Výnosy celkem / Total revenues	36 684
Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem / Total proceeds from own activities and goods	993
Tržby za vlastní výrobky	34
Tržby z prodeje služeb	959
Změna stavu vnitroorganizačních zásob celkem / Total change in inventory	305
Změna stavu zásob nedokončené výroby	305
Ostatní výnosy celkem / Total other revenues	134
Úroky	134
Přijaté příspěvky celkem / Received donations	10 474
Přijaté příspěvky (dary)	10 474
Provozní dotace celkem / Received overhead grants	24 778
Provozní dotace	24 778
Výsledek hospodaření před zdaněním / Result before tax	2 638
Výsledek hospodaření po zdanění / Result after tax	2 638

PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE
za účetní období od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2006

Název účetní jednotky:	Biosférická rezervace Dolní Morava o.p.s.
Sídlo:	Břeclav, Národních Hrdinů 23, PSČ 690 02
IČ:	269 38 171
Právní forma:	obecně prospěšná společnost
Rozvahový den:	31. 12. 2006
Okamžik sestavení účetní závěrky:	16. 2. 2007

I. OBECNÉ ÚDAJE

1) ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Účetní jednotka vede podvojný účetnictví prostřednictvím účetního programu Money S3. Účetní doklady se nachází v pronajaté kanceláři Biosférické rezervace Dolní Morava o.p.s. v Břeclavi.

1a) Datum vzniku: 31. 8. 2004

1b) Rozhodující předmět činnosti: obecně prospěšná činnost v oblasti trvale udržitelného rozvoje Biosférické rezervace Dolní Morava.

1c) Společnost je zapsaná u Krajského soudu v Brně v oddíle O, vložka č. 246

2) POČET ZAMĚSTNANCŮ A OSOBNÍ NÁKLADY

Průměrný počet zaměstnanců během účetního období: 4
z toho řídících pracovníků: 2

Osobní náklady (v tis.Kč)	celkem	za zaměstnance	z toho za řídící pracovníky
Osobní náklady	1 948,-	634,-	1 314,-
Z toho:			
Mzdové náklady	1 440,-	469,-	971,-
Zákonné sociál.poj.	504,-	164,-	340,-
Pojištění zaměst.	4,-	1,-	3,-
Odměny členům orgánů (ú523)	0,-		

3) PŮJČKY, ÚVĚRY, ZÁRUKY A OSTATNÍ PLNĚNÍ POSKYTNUTÁ ČLENŮM STATUTÁRNÍCH A ŘÍDÍCÍCH ORGÁNŮ (IBÝVALÝM): nebyly poskytnuty

II. Účetní metody a obecné účetní zásady

Účetnictví společnosti je vedeno a účetní závěrka byla sestavena v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v souladu s vyhláškou č.504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č.563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtujícími v soustavě podvojného účetnictví a

Českými účetními standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání č. 401 až 414. Jednotlivé činnosti v rámci obecně prospěšných služeb vyplývajících ze statutu obecně prospěšné společnosti jsou důsledně odděleně zachyceny prostřednictvím zakázek, případně podrobněji zachyceny na různé projekty („činnosti“) v rámci příslušné zakázky.

1. Způsoby oceňování, odepisování a tvorby opravných položek

1.1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek se eviduje v pořizovacích cenách, které obsahují cenu pořízení a náklady s pořízením související. Majetek pořizovaný vlastní činností společnost nevlastní.

Účetní odpisy
Odpisový plán pro dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek byl sestaven v návaznosti na ustanovení § 26 a §32a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
1.2. Dlouhodobý finanční majetek
Cenné papíry a majetkové účasti se oceňují pořizovací cenou. Majetkové účasti se k rozvahovému dni oceňují ekvivalencí. Společnost nemá cenné papíry a majetkové účasti.

1.3. Zásoby
Nakupované zásoby jsou ve společnosti oceňovány pořizovacími cenami.
Společnost účtuje o hmotném majetku v ocenění od 10 do 40 tis. Kč a s dobou použitelnosti delší než 1 rok jako o zásobách.
Zásoby vytvořené vlastní činností nedokončená výroba (nedokončené, nevyměřované zakázky), účetní jednotka oceňuje vlastními náklady, kterými se rozumí skutečná výše přímých nákladů.

1.4. Pohledávky
Daňově uznatelné opravné položky – nebyly v účetním období tvořeny.

1.5. Úvěry
Úvěry jsou sledovány v nominální hodnotě. Za krátkodobý úvěr se považuje i část dlouhodobých úvěrů, která je splatná do jednoho roku od data účetní závěrky.

1.6. Rezervy
V účetním období nebyly tvořeny žádné rezervy v souladu se zákonem č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů. Přepočty údajů v cizích měnách na českou měnu
V průběhu roku je přepočet cizích měn prováděn kurzem banky ČNB k datu účtování. K 31. 12. je použit pro přepočet kurs ČNB k tomuto datu.

III. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE K ROZVAZE A VÝKAZU ZISKŮ A ZTRÁT

1) VÝZNAMNÉ POLOŽKY VÝKAZŮ, PODSTATNÉ PRO HODNOCENÍ POZICE SPOLEČNOSTI

1a) Doměrky daně z příjmů za minulé období : nejsou

Druh daňové povinnosti:	datum vzniku	splatná	částka
Daň ze záv. činn.	31. 12. 2006	20. 1. 2007	48 tis. Kč
DPH	IV. čtv. 2006	25. 1. 2007	46 tis. Kč

1b) Rozpis dlouhodobých bankovních úvěrů k 31. 12. 2006

Společnost nemá bankovní úvěry.

1c) Přijaté dary, dotace na provozní účely v účetním období 2006

	Poskytovatel	Účel	Celková přijatá výše
DAR	Lesy České republiky, s.p.	financ. projektu Krajinné úpravy v lesích LVA	1 500 tis. Kč
DAR	Lesy České republiky, s.p.	financ. projektu Mikulovsko a rakouské příhraničí	375 tis. Kč
DAR	Lesy České republiky, s.p.	financ. projektu Rozvoj šetrné turistiky v oblasti Soutoku	375 tis. Kč
DAR	Moravské naftové doly, a.s.	financ. projektu Dendrologické zajímavosti	300 tis. Kč
DAR	Moravské naftové doly, a.s.	financ. projektu Staré ekologické zátěže I	6 000 tis. Kč
DAR	Moravské naftové doly, a.s.	financ. projektu Staré ekologické zátěže II	8 500 tis. Kč
DAR	MND Servisní a.s.	financ. obecně prospěšných služeb	300 tis. Kč
DAR	VHS Břeclav, s.r.o.	financ. obecně prospěšných služeb	200 tis. Kč
DAR	Geofizyka Kraków spol.s r.o.	financ. obecně prospěšných služeb	200 tis. Kč
DAR	Alca plast, s.r.o.	financ. obecně prospěšných služeb	150 tis. Kč
DAR	Ekostavby Brno, a.s.	financ. studie Revitalizace lokality Pastvisko u Lednice	100 tis. Kč
DAR	Ing. Ivo Machar, Ph.D.	financ. obecně prospěšných služeb	95 tis. Kč
DAR	Biocont Laboratory, s.r.o.	financ. obecně prospěšných služeb	53 tis. Kč
DAR	Jihomor. plynárenská, a.s.	financ. poradenské činnosti	50 tis. Kč
DAR	Rybníkářství Pohořelice, a.s.	financ. obecně prospěšných služeb	20 tis. Kč
DAR	Ivan Stříteský	financ. obecně prospěšných služeb	10 tis. Kč
DOTACE	MF ČR+MŽP ČR	financ. projektu Staré ekologické zátěže I	11 039 tis. Kč
DOTACE	MF ČR+MŽP ČR	financ. projektu Staré ekologické zátěže II	9 591 tis. Kč
DOTACE	MF ČR	financ. projektu Rozvoj šetrné turistiky v oblasti Soutoku	1 124 tis. Kč
DOTACE	MF ČR	financ. projektu Rozvoj šetrné turistiky v oblasti Soutoku	75 tis. Kč
DOTACE	Město Břeclav	financ. projektu Rozvoj šetrné turistiky v oblasti Soutoku	100 tis. Kč

1d) Náklady vynaložené na výzkum a vývoj za účetní období 2006

Účetní jednotka nevynaložila během účetního období žádné výdaje na výzkum a vývoj

2) VÝZNAMNÉ UDÁLOSTI NASTALÉ MEZI DATEM ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A DATEM PŘEDÁNÍ VÝKAZŮ

Žádné takové nenastaly

3.1) HMOTNÝ A NEHMOTNÝ DLOUHODOBÝ MAJETEK

3.1a) ROZPIS HLAVNÍCH SKUPIN HMOTNÉHO DLOUHODOBÉHO MAJETKU (účty 022,082 – v tis. Kč):

	PC	Oprávky	ZC
Stroje, přístroje a zařízení	50	17	33
Dopravní prostředky	–	–	–
Celkem	50	17	33

3.1b) ROZPIS NEHMOTNÉHO DLOUHODOBÉHO MAJETKU (v tis. Kč)

Společnost nevlastní.

3.1c) DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK POŘIZOVANÝ FORMOU FINANČNÍHO PRONÁJMU

Společnost nevlastní.

3.1d) SOUHRNNÁ VÝŠE MAJETKU NEUVEDENÁ V ROZVAZE V PC

Společnost nemá takový majetek.

3.1e) MAJETEK ZATÍŽENÝ ZÁSTAVNÍM PRÁVEM

Majetek účetní jednotky není zatížen zástavním právem.

3.1f) MAJETEK S TRŽNÍM OCENĚNÍM VÝRAZNĚ VYŠŠÍM NEŽ ÚČETNÍM

Tržní ocenění majetku uvedeného v rozvaze není výrazně vyšší než je ocenění v účetnictví.

3.1g) MAJETKOVÉ ÚČASTI V TUZEMSKU A ZAHRANIČÍ

Účetní jednotka nevlastní žádné dlouhodobé majetkové cenné papíry a majetkové účasti v tuzemsku a v zahraničí.

3.2. POHLEDÁVKY

Společnost eviduje v účetnictví nároky na provozní dotace jako pohledávky vůči MF ČR vzniklé na základě projektů:

„Likvidace starých ekologických zátěží I po těžbě ropy a zemního plynu v biosférické rezervaci Dolní Morava“

v částce 2 360 tis. Kč.

„Likvidace starých ekologických zátěží II po těžbě ropy a zemního plynu v biosférické rezervaci Dolní Morava“

v částce 4 927 tis. Kč.

3.3. VLASTNÍ ZDROJE

3.3a) VLASTNÍ JMĚNÍ

Vlastní jmění představuje hodnotu majetkového vkladu zakladatelů účetní jednotky,jmenovitě zapsanou do příslušného rejstříku.

3.3b) PŘEDPOKLÁDANÉ ROZDĚLENÍ ZISKU, ÚHRADA ZTRÁTY:

Návrh rozdělení zisku běžného období 2 638 tis. Kč

Převod na nerozdělený zisk minulých let (932)

3.4. ZÁVAZKY

a) Závazky 180 dnů po lhůtě splatnosti: nejsou

b) Závazky k podnikům ve skupině: nejsou
(tzn. k podnikům, v nichž má účetní jednotka nejméně 20% podíl)

c) Závazky kryté podle zástavního práva či jinak zajištěné: nejsou

d) Neuhrazené závazky k 31.12.2006 ze sociálního zabezpečení
běžné 80 tis. Kč
po lhůtě
Neuhrazené závazky k 31. 12. 2006 ze zdravotního pojištění
běžné 32 tis. Kč
po lhůtě

f) Závazky nezachycené v rozvaze: nejsou známy

Biosférická rezervace Dolní Morava o.p.s.

AUDIT ÚČETNÍ ZÁVĚRKY ZA ROK 2006

Výrok auditora - bez výhrad

určený pro správní radu a ostatní uživatele účetních informací společnosti

Biosférická rezervace Dolní Morava o.p.s.

Břeclav, Národních Hrdinů 23, PSČ 690 02
IČ: 269 38 171

Provedli jsme audit příložené účetní závěrky výše uvedené společnosti za období od 1.1. do 31.12.2006. Za sestavení účetní závěrky je odpovědná správní rada společnosti. Úkolem auditora je vyjádřit na základě auditu výrok o této účetní závěrce.

Provedli jsme audit v souladu se zákonem č. 254/2000 Sb., o auditorech a o změně zákona č. 165/1998 Sb., v platném znění a platnými auditorskými směrnicemi vydanými Komorou auditorů ČR. Tyto auditorské směrnice požadují naplánování a provedení auditu tak, aby auditor získal přiměřenou míru jistoty o tom, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti. Audit zahrnuje výběrovým způsobem provedené ověření úplnosti a průkaznosti částek a informací uvedených v účetní závěrce a posouzení správnosti a vhodnosti účetních postupů a významných odhadů provedených účetní jednotkou a rovněž posouzení celkové prezentace účetní závěrky. Jsme přesvědčeni, že provedený audit poskytuje přiměřený podklad pro vydání našeho výroku.

Podle našeho názoru účetní závěrka věrně a poctivě zobrazuje ve všech významných ohledech majetek, závazky a vlastní zdroje společnosti Biosférická rezervace Dolní Morava o.p.s., Břeclav, Národních Hrdinů 23, PSČ 690 02, IČ 269 38 171, jakož i výsledek hospodaření a finanční situaci za rok 2006 v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými právními předpisy ČR.

V Brně 20.2.2007

Ing. Jiří Škampa

Ing. Jiří Škampa
auditor č. 1 450
ŠKAMPA a spol., s.r.o.
č. licence 202

ŠKAMPA a spol., s.r.o. zapsaná u Krajského soudu v Brně v oddíle C, vložka č. 4099, se sídlem v Brně, Pellicova 8a, IČ 44963289, č. licence KA ČR 202

Ing. Jiří Škampa, nezávislý auditor, č. osvědčení KA ČR 1450

Úvodní slovo / xxxx	2
Biosférická rezervace Dolní Morava, o. p. s. / <i>Lower Morava Biosphere, Public Benefit Corporation</i>	6
Organizační struktura společnosti / <i>Organisation structure of the corporation</i>	8
Významné aktivity v roce 2006 / <i>Important activities in 2006</i>	10
Ediční činnost / <i>Editorial work</i>	30
Publikační činnost / <i>Publication activities</i>	34
Aktivity / <i>Activities</i>	36
Dárci a partneři / <i>Donors and Partners</i>	43
Hospodaření společnosti v roce 2006 / xxxx	45